

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0417U004624

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-12-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Халаїм Олександра Олегівна

2. Khalaim Oleksandra Olehivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-12-2017

Спеціальність за освітою: 8.070801

Місце роботи здобувача: Національний університет "Киево-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: 04655, м. Київ, вул. Г. Сковороди, 2

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 26.880.02

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: 04655, м. Київ, вул. Г. Сковороди, 2

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.25

Тема дисертації:

1. Оцінка потоків CO₂ у модельних степових екосистемах за різної кількості опадів
2. Estimation of CO₂ fluxes in model steppe ecosystems under altered precipitation

Реферат:

1. У роботі проведено оцінку інтенсивності емісії та поглинання CO₂ модельними степовими екосистемами Карадазького природного заповідника за умов зміни кількості опадів (збільшення та зменшення природного рівня опадів на 20%, 40% та 60%) камерним методом з використанням інфрачервоного газоаналізатора. Показано, що досліджувані екосистемні та ґрунтові потоки CO₂ нелінійно реагують на зміну кількості опадів, а валова продуктивність монотонно зростає із збільшенням рівня зволоження в межах +/-40% від природного рівня. Встановлено, що досліджувані модельні степові екосистеми слугують джерелом емісії CO₂ в атмосферу, а дихання ґрунту складає третину від загальної емісії CO₂ для досліджуваних екосистем. Встановлено, що сезонні потоки CO₂ залежать не тільки від зміни кількості опадів, а й від збільшення часового проміжку між дощами та їхньої інтенсивності. Створено науково-методичну основу для подальшої роботи з прогнозування реакції колообігу CO₂ степових екосистем на зміну клімату, а також регресійні моделі для інтерполяції потоків CO₂ у проміжках між фактичними вимірюваннями при розрахунках кумулятивних сезонних потоків CO₂. Проведено методологічну роботу з корекції загальновідомого

камерного газометричного методу вимірювань потоків CO₂ для степових екосистем Півдня України: встановлено оптимальні часові рамки для проведення денних вимірювань потоків CO₂ та оптимальну тривалість запису даних. Ключові слова: потоки CO₂, модельні степові екосистеми, зміна кількості опадів, валова продуктивність екосистеми, чистий екосистемний обмін, дихання екосистеми, дихання ґрунту.

2. In the thesis the intensity of emission and absorption of CO₂ by model steppe ecosystems of the Karadag Nature Reserve under altered precipitation (increasing and decreasing the natural rainfall level by 20%, 40%, and 60%) has been estimated by the chamber method with the use of an infrared gas analyzer. It has been shown that the studied ecosystem and soil CO₂ fluxes react nonlinearly to altered precipitation, while gross productivity monotonically increases with an increase in the humidity level within +/- 40% of the natural level. It has been found that the studied model steppe ecosystems serve as a source of CO₂ emissions, and the soil respiration is one-third of the total CO₂ emissions. It has been found that seasonal fluxes of CO₂ depend not only on the amount of precipitation but also on the increase of the time interval between the rains and their intensity. A scientific and methodological basis for further work on forecasting the reaction of carbon cycling of steppe ecosystems to climate change has been developed. For the first time a methodological work was done on correction of the well-known chamber gasometric method of measurement of CO₂ fluxes for steppe ecosystems in the South of Ukraine: the optimal time frames for daytime measurements of CO₂ fluxes and the optimal duration of data recording were established. Key words: CO₂ fluxes, model steppe ecosystems, carbon cycling, altered precipitation, gross ecosystem productivity, net ecosystem exchange, ecosystem respiration, soil respiration.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вишенська Ірина Георгіївна

2. Vyshenska Iryna Heorhyivna

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заіменко Наталія Василівна

2. Заіменко Наталія Василівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шпаківська Ірина Миронівна

2. Шпаківська Ірина Миронівна

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бондар Олександр Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бондар Олександр Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.